

Weerlichten

Marie Cremers

bron

Marie Cremers, *Weerlichten*. Boosten & Stols, Maastricht 1925

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/crem003weer01_01/colofon.php

© 2017 dbnl / erven Marie Cremers

Wilde bloemen

Ingang

Ik weet: abstracties zijn meer dan persoonlijkheden
en een Idee staat boven vreugd en leed.
Ik kan slechts geven wat ik zelf heb doorgestreden,
terwijl mijn hart geen groteren vergeet.

Maar ook 't persoonlijke is het algemeene
wanneer de menschheid er zich in herkent:
in alle vormen heerscht het eenige Eene.
dat klein en groot langs eigen banen zendt.

Ik weet niet: zijn mijn bloemen rijk of schamel,
ik geef ze zooals ik ze heb geplukt. -
En zijn mijn versjes goed of hulpeloos gestamel,
toen ik ze schreef was ik verrukt.

Het Lied

Iedren dag een ander lied
wil ik zingen, vrij en eenzaam.
In den droom wordt mij gemeenzaam
alles wat mijn geest beziet.

Altijd nieuwe avonturen,
altijd nieuwe schoonheidsvuren
vind ik zwervend. En ik schrijd
in de brandende eeuwigheid.

Van de stormen in de stilte
en van zoetheid in de zilte
bitterheid van wereld's nood.
Leven, kom! Uw naam is groot!

Moed.

Ik wil gelooven in het Leven,
ik wil niet buigen, zielig en klein.
Al zou het mij niets dan doornen geven.
dan zou mijn ziel des te grooter zijn.

Ik lach om stormen, ik lach om smarten,
ik jubel in de felste orkaan!
ik houd van onverwoestbre harten,
die lot en wereld stralend tarten
omdat ze niet onder kunnen gaan!

Stijg hooger, vloed! kom heviger, vaster!
Beproof mijn krachten: ben ik een held?
Mijn ziel wil sterker en verraster
dan ooit vergaan in uw geweld.

De hoogste toppen, de diepste schachten,
ik wil ze kennen, moedig en rein;
ik wil van het Leven alles verwachten
als zij die onoverwinlijk zijn!

Laren.

Ik mag wel die regenzomers
als de wind door de lovers suist
en door de toppen der boomen
een ernstig lied verruischt.

En ik denk aan mijn kinderjaren
in den tuin van Groenendaal
aan de sparrenstraatweg in Laren,
een dorpstuin wat simpel en schraal.

Ik ruik weer de vochtige aarde
en de phloxengeur lang het pad,
en de appeltjes die ik bewaarde
en in mijn boezelaar had.

En de duizendschoonen kleurig,
als een poppejurk zoo bont,
verregend maar toch nog fleurig,
lachten mij toe van den grond.

Maar het meest in het winderige ruischen
aan de punt van den dorpschen tuin
hield ik van het boome-suisen
waar ze bogen kruin op kruin:

aan de punt van den tuin, verloren
in het machtige windgeluid,
stond een peinzend kind te hooren
naar het lied van de eeuwigheid.

Het Kindje.

Hij is een kindje,
onnoozel en klein,
met witte haartjes,
en wimpertjes fijn.

Hij is een clowntje,
dat je zóó boeit,
dat je alles vergeet
als je met hem stoeit.

Hij is een schatje,
een echte guit,
en zóó'n charmeurtje,
dat je besluit
nooit iets meer te doen
dan te zien hoe hij speelt,
ravot - en jengelt als 't hem verveelt.

Hij slaapt voorover op zijn kussen,
zijn knuistjes op zij en z'n hoofdje er tusschen,
als een konijntje dat de achterpootjes
eerst onder z'n lijf trekt met vlugge stootjes
en zijn achterdeeltje naar boven steekt:
- precies een konijntje waaraan 't staartje ontbreekt.

Hij likt aan alles en trekt aan je haar,
patst op je gezicht met moedig gebaar
en zit dan in eens in stom verbazen
als hij een geluid voorbij hoort razen.

Soms houdt hij zijn hoofdje op zij en lacht
met z'n wimpertjes neer, zoò guitig en zacht
en zalig-verrukt als een engeltje,
dat kleine stoute bengeltje!

Ik heb mijn hart aan hem verloren,
hij is mijn vrindje, mijn uitverkoren;
ik wil met hem spelen dag en nacht.
Er is nergens verdriet waar een kindje lacht.

Herinnering aan Rhoon.

Gelig-rose glanzen de luchten,
verre weiden liggen groen-goud
en de wind ruischt met avondgeruchten
door de noteboomen-oud,

een weg, van noteboomen,
die knoestig door weiden windt,
waarlangs kleine jongens komen,
die praten van de droomen,
die hun jeugd hun voor oogen spint.

Eén wil machines maken,
een ander wil naar zee,
ze bouwen booten als draken,
en zien zich al groot er mee.

Zij slaan hun teere armen
om elkanders middel heen,
want de droom komt hun hart verwarmen,
die op hun gezichten scheen.

En eenzaam liggen de weide en
op het dijkje de schimmige laan
te fluistren van vorige tijden,
die er overheen zijn gegaan.

.... 't Ruischt in de noteboomen
en de Tijd ziet met wijs gezicht,
hoe de avondnevels komen
en dekken de weiden dicht.

Herfstdroom.

Mijn lippen zijn verzegeld;
stom en blind en doof,
ga ik alleen mijn stille bleeke paden.
Ik ga in treurnis,
maar in vroom geloof,
dat Gij het raadsel van mijn ziel zult raden:

ik weet dat Gij mij niet verstooten zult,
ik ben deemoedig, arm en brooze:
ik ben geheiligd door gedwee geduld
en heb den glimlach van de najaarsrozen.

Aan.....

Geen woord heeft ons stil verbond ontheilgd.
In het leven zult gij niets voor mij zijn.
Maar de Droom heeft onze harten beveiligd:
die droom is mijn.

Zoo zijn de sterren: ver en verheven.
Hun majesteit stilt wat aardisch is en klein.
Ik kan u alleen mijn gebeden geven,
die als witte bloemen zijn.

Oprechtheid

Ik ben vol tegenstijdigheid, ik weet het,
maar wie is één mensch, één ding? Ieder uur,
neen ieder oogenblik verandert alles.
Bestendigheid bestaat niet en van korten duur
zijn bloemen, wolken, zonneschijn en regen.
Oprechtheid is het eenige echte in al wat leeft,
nu eens tot vloek en dan tot zegen.

October

Waar zijn de gouden gloeden van de zomerzon?
De bleeke herfst tuurt mijm'rend door de ruiten,
Nu gaat het jaar zijn blinde oogen sluiten,
- nu komt de winter,
kil en stil en stom.

Wachten

Wachten, wachten o, altijd wachten!
Langzaam en loom gaat de tijd.
Sneller dan oogwenken zijn gedachten
en hun vervulling neemt de eeuwigheid.

Gebondenheid

Gebonden ben ik. Plaats en tijd
zijn als een keten. Overal grenzen!
Gedachtevluchten zoo fier uitgevlogen,
strijken weer neer met vermoeide oogen.
Niet berusten kunnen mijn vurige wenschen.

O gesloten poorten! Alleen in droomen
zijn alle dammen weggenomen.
En niets meer dat mij scheidt
van hen die mijn ziel belijdt.

Wanneer mag ik geven mijns harten schat
aan hen die ik altijd heb liefgehad,
maar die de kansen van 't vreemde leven
uit mijn eigen banen hebben gedreven?

.... Ik klop, ik klop.... 'Is er niemand binnen?
Luister, ik wil mijn verhaal beginnen
van twifelen, dwalen en ijdelheden,
die mijn ziel verduisterden lang geleden....
Nu zijn alle sluiers weggedaan:
als een simpel kind kom ik voor je staan,
als een zuivere vlam van ondoofbaar vuur,
en dit is Eeuwigheids Uur....'

.... Maar de lach versterft op mijn gezicht
en de hemeldeer blijft dicht.

Een Teekening

Tevergeefs heb ik alles doorzocht
naar een teekening die mij zeer lief was:
waar kan in godsnaam zij zijn?
en waarom lijkt alles zoo schoon
wat verloren gegaan is voor immer?

't Was Harnpje uit Huizen, gedoken
in 't zwart van haar vlinderige rokken,
gezeggen plat op den grond, als verslagen door een groot leed.
En ze steunde het hoofd met de vleug'lige muts,
waaruit strengen goud haar nederhingen,
op één hand. In de andere hield ze als in kramp
een zilveren lodderijndoojsje.

O, ze leek wel een vreemde prinses,
die het leed wild en stom had geslagen.
Waar is ze gebleven? Nooit meer kan ik iemand haar toonen
de wondere, uitdagende Harnpje,
die schoon als een stormvogel was!

Onrust.

Ik ben ongedurig en verward;
ik kan mijn vree niet vinden.
Het flikkert en flakkert in mijn hart
onrustig, alsof de winden
verwaaien een heldere stille vlam,
alsof er de schoonheid nooit wederkwam
met het liefste dat ik beminde.

Storm.

.... Zoo heb ik dan mijn beden omgekeerd.
Mijn ziel trekt zich terug in eigen wezen:
voorzichtigheid heeft 't leven mij geleerd,
in plaats van durven leerde ik vreezen;
maar vreezend leerde ik durven moedig zijn.
Ik daag het leven uit!
ijskoud en rein.

Ik voel de hagel op mijn aangezicht,
de stormen gieren en de boomen zuchten.
Ik sluit als in gebed mijn oogen dicht:
wie niets verliezen kan heeft niets te duchten.

Gevallen strijders.

.... 'Car le désir n'est pas la puissance'....

Bijna iets prachtigs en toch mislukt,
bijna volgroeid maar toch niet geplukt
is de bloem van mijn leven.
Bijna benaderde ik de stralende ster.
Was ik te zwak of was het te ver?
Was het te stout mijn streven?

Bijna! Bijna! Ontzettend woord!
Bijna gewonnen maar vóór de poort
neergezegen. Verloren!
Bijna de kroon des levens gehaald
en veroverd. En toch gefaald!
- Geroepen maar niet verkoren! -

Hoevelen vallen zoo, ongenoemd,
onbekend en onberoemd
voor hun vanen?
Hoevelen sneuvelen koortsig en mat,
in gure wind en in regen nat
voor hun wanen?

Bid voor de strijders wien 't zwaard ontviel.
Bid voor de lijders hun eenzame ziel.
Beveel hen in Gods Genade!

Overgave

Ik heb mijn leven overgegeven:
ik wil niets meer zijn;
ik trek mij terug uit de jagende wereld
in stille woestijn.

Ik heb roem begeerd en niet gevonden:
wat zocht ik dan eigen eer?
.... ik weet dat mijn handen zijn gebonden
maar wee! als ik mij verweer.

Ik weet dat mijn handen zijn gebonden,
maar ik weet ook wie ze houdt.
- Nu bloeit mijn leven uit dieper gronden,
waarin de wereld niet schouwt.

Wilde Bloemen.

O, zeg niet dat de wilde bloemen moeten wijken
voor fijner soorten door kultuur gebracht!
Ik heb ze lief want zij zijn mijn gelijken:
zij zijn zoo frisch, zoo zonder praal of pracht.

Ik kan genieten in gekweekte tuinen,
maar laat mij liever 't ruime open veld!
Geef mij den geur van hei en zilte duinen.
waar vrijheid waait en waar geen band mij knelt.

De wijde wereld geef mij! Altijd andre wegen
met wouden, stroomen, ongekunsteld-vrij,
ja, mij den open weg met zon en regen.
Bewaar iets wilds voor mij.

Verlangen

Alles leeft van verlangen:
zonder verlangen geen groei,
zonder verlangen geen zangen,
zonder verlangen geen bloei.

De hel verlangt naar den hemel,
de hemel verlangt naar de hel,
en op aarde is het gewemel
van beider tusschenspel.

1914.

De onrust van de tijden is in mij.
Nu wordt het leven heviger en feller.
Contemplatieve vrededroomen zijn voorbij;
Nu licht iets anders, laaiender en heller.

Ten top gedreven is 't getij!
Leven en Dood wat zijt gij dan eèn smarten?
Wreed is de aarde. 't Is al eenerlei
voor moedige en zelfvergeten harten.

Vernietiging en opbloei zijn elkaar verwant.
Het voorjaar komt met stormen en orkanen
en iedere lente wordt tot zomerbrand.
Het nieuwe leven maait zich nieuwe banen.

De lucht is vol gevaar! Fel laait het wereldhart.
Ook in mij brandt het vuur van nieuwe scheppingsvlagen.
Ik vrees het niet. Uit dezen nacht zóo zwart,
zal Liefde reiner, glorieuser dagen!

Vertwijfel niet, mijn ziel

Vertwijfel niet, mijn ziel! de vloed en stijgen!
Getijden gaan en kòmen, en de nacht
zal wijken voor wie lang ootmoedig zwijgen,
voor 't statig gloeien van der zonne eeuwige pracht.

O groei, mijn ziel, door alle wisselingen
van licht en schaduw, onbewogen-rein.
Verhef u, wit-gebrand in duizend louteringen,
tot 't absolute Licht waar allen veilig zijn!

Grauwe Dag

De lucht is grijs en het groen is hard;
de dingen kijken leeg en verward
zonder ontroering of luister. -
Er is geen licht en geen duister.

Grauw zijn de wegen en soor is mijn ziel. -
Ik wou dat een kletterende regen viel
of dat de boomen zwiepten
totdat ze piepten!

Aan Lizzy Ansingh.

Sprookjesrijke Lijs,
in je droompaleis
klinken zilvren klokken,
ruischen popperokken
op een tooverwijs.

Grillige tafreelen
rijzen ten tooneele,
een mysteriespel.
Paradijzige hemel,
rozig kleurgewemel
en gracieuse hel.

Droomgod komt gevlogen
langs mijn wondrende oogen
op een zwaan bij nacht,
heerlijker en mooier
dan Ole Luköje'r
ooit heeft uitgedacht.

Was niet Heinrich Heine,
de ironisch-fijne,
je bewondering?
Zong je niet zijn liedjes,
Schumann-melodietjes,
achttienjarig ding?

Heks en fee, godinnetje,
allerliefst vriendinnetje
van mijn kindertijd,
ik breng deze ovatie
aan je geest en gratie
vol van dankbaarheid!

Aloë.

Mijn leven was als van de harde aloë,
vol bitterheid maar ook vol taaie sterkte.
Ik groeide jaar op jaar en teerheid groeide mee,
die niemand merkte.

Toen andren jeugdig bloeiden, stond ik leeg in eenzaam land,
maar in mijn hart lag kiem van een verborgen schoonheid.
O mocht ik bloeien als de vreemde aloë-plant,
die, stervend, in één wondre bloem haar hart ten toon spreidt!

Arbeid

Het is niet altijd Sabbath; ik moet werken,
want God gedooft niet dat wij ledig zijn,
Ik moet mijn ziel aan frisschen arbeid sterken.
Het leven stroomt. Wat stil staat wordt venijn.

Wij leven in een groot Geheel en geen gebeuren
komt op ons wenken. Slechts het leven weet
boven ons reinste bidden, heiligst denken,
wat ons te zijner tijd het lot wil schenken
en niemand kent den Smid, die alles smeedt.

Wij leeren stil zijn en gehoorzaam wezen,
wij leeren wachten in ons ongeduld,
wij leeren rustig zijn in 't vurigst smachten,
wij leerden weenen tot wij schooner lachten
en weten dat het lot zichzelf vervult.

Het Zaad.

Loop niet te koop met je hemelsche gaven:
berg ze bescheiden, wees needrig en wijs.
Wie kostbaar zaad heeft, hij moet het begraven,
vreezend het kweken met zwoegen en slaven,
of het mocht bloeien in Gods Paradijs.

Vier Versjes

Geschreven onder den indruk van groote lichamelijke zwakte:

I.

Mijn wil is ongebroken
en ik sta rechtop.
Wel ben ik zwak,
maar mijn zijn de momenten.
Lang lig ik machteloos
maar richt mij toch weer op.
- En oogenblikken worden monumenten.

Voorbij...**II.**

Voorbij zijn de tochten,
voorbij is het wagen,
mijn jeugd is uit
en mijn kracht vergaan!
Maar mijn hart is zoo frisch als in de oude dagen;
slechts het lijf kan den strijd niet meer bestaan.

Er is zooveel ongedaan gebleven:
het is mij of ik nu pas begon,
met zooveel meer inzicht in het leven
en zooveel meer rust die ik langzaam won.
Ik ben als een tronk die is afgehouden;
wel botten loten uit de ouden stam,
maar zijn top steekt niet in de hooge blauwe
luchten de kroon, die het lot hem nam.
Ja, nu ben ik als een van die knoestige boomen
die wel in oude dorpen staan,
waarin de vogels slapen komen,
en de menschen zien hem van uit hun raam
als een kameraad die heeft geleden,
maar de humor bewaarde, goedig als zij.
Hij heeft zijn bescheiden plekje op aarde.
- Maar de oude droomen blijven hem bij

Lindeliedje.**III.**

De linde geurt haar eeuwige droom.
De zomer is wel gekomen,
maar in mijn hart is het moe en loom
en mijn kracht is mij weggenomen.

De linde geurt als een innigheid,
die zichzelf verteert in het eigen hart,
en haar bescheiden aanminningheid
glimlacht in stervenssmart.

De lindegeur hangt stil en vroom
in mijn kamertje. Nu komt de nacht.
En om mij weeft de lindedroom
haar glimlach zonder praal of pracht.

De Vergoeding.

IV.

Als kind al was ik zwak en zal wel lijden tot het einde.
Mijn peinzen zweefde ver van aardes vasten grond:
ik moest vergeten 't lichaam dat mij pijnde
in de ijle schoonheid die ik om mij vond.

Toch is voor een gevang'ne 't leven meer begeerlijk,
(die uitziet over zee en 't wijde land)
dan voor wie vrij zich roert en in een heerlijk
vergeten 't leven buigt met eigen vaste hand.

Wat schoon was heb ik liefgehad in smartelijk begeeren.
Opstandig heb ik het in wilden waan gerukt
aan 't dorstig hart, dat eenzaam zich moest keeren
van 't ongewonnen schoon dat 't had verrukt.

.... Toen is een stilte in mijn ziel gezegen.
Glanzende droomen kwamen met verklaard gezicht.
- Van 't Leven zelf heb ik de Droom gekregen
en ik berustte - en zag weer het licht.

En liever dan voorheen is mij de schoone aarde:
mijn handen rukken niet meer aan wat mij bekoort.
Er is een andre schat dien zij voor mij bewaarde,
een schat die leven zal in lijn en kleur en woord.

De Wachters.

Er zijn van die wachters aan sporen en stranden,
die God een groote verantwoording gaf,
want veler levens zijn in hunne handen.
Nuchter hun taak en hun handelen straf.

Als 'n spoorwachtersvrouwjtje zie ik vaak mijn moeder;
voor peinzen en droomen heeft ze geen tijd,
maar veilig leven onder haar hoede er
onze arreme levens vol moeiten en strijd.

Nooit aan zichzelf denkt ze, maar aan de treinen
die daar passeeren, zoo vele per dag!
Zij let gewetensvol op alle seinen
en heft koel haar roode of witte vlag.

- Als weer symbool van een grooter gebeuren
is 't beeld van voorbijrollend treinengerucht,
waarop zij acht geeft: zoo waken bij deuren
van het heelal misschien engelen geducht.

De Achtergrond

Er is een ritus achter alle leven.
Geen enkle schoonheid komt onvoorbereid.
In heilige wetten staat de wraak geschreven
van 't lot voor elk die grenzen overschrijdt.

Mysterie

Leven dat mysterie blijft,
heerlijk, wreed, geweldig leven,
dat de menschenharten drijft
in hun worstelen en streven,
zie mij knielen, klein en stil
voor de almacht van uw krachten:
mij geschiede naar uw wil,
of ik handelen moet of wachten.

Wijsheid.

Wie geeft uit overvloed,
van 't leven niets begeert,
heeft in zichzelf troost en moed,
die dagelijks vermeert.

‘Les Fleurs du mal.’

God kent mijn liefde, diep als de vulkanen.
Zijn ze goed, zijn ze kwaad? Hij schiep ze, dat's àl,
Hij is in bloemetjes en in orkanen,
duister en licht zijn Zijn spel in 't heelal.

Eindloos verscheiden zijn Zijne vormen,
leelijk en schoon, geweldig en teer.
Schitterende vogels, afzichtelijke wormen
hebben hun plaats en hun eigen sfeer.

Kwalijk riekende keizerskronen
met tranen als paarden in 't sombere hart
naast onschuldige anemonen:
heldere vreugd naast duistere smart.

Steek'lige distels, zij geven geen geuren,
toch zijn ze lief mij als anjer en roos.
En moest ik kiezen, het kon wel gebeuren
dat ik de helsche bloemen verkoos.

O geef mij een zending in schachten en poelen,
Gods liefde in mij is een vuurkolom,
ik zal de smart en de vuilheid niet voelen.
God is mijn licht en mijn heiligdom.

Zoolang ik een kinderlach kan onthouden,
zoolang ik den geur weet van lelie en thijm,
zoolang zal nimmer mijn ziele verouden,
zal zelfs de hel mij niet lichtloos zijn.

- Liever dan alle hemelsche lichten,
liever dan glorie en majesteit,
is mij één glimlach op woeste gezichten,
een traan van ontroering door een duivel geschreid.

Eeuwigheid

.... Als een lamme vogel, gekooïd en gevangen,
ben ik gevangen in stof en in tijd.
In mij blijft kermen 't immense verlangen
naar eindlooze, strandlooze, barre eeuwigheid.

Rechtvaardiging

Verwijt mij niet, dat ik te hoog wil grijpen!
Verlangen rust niet en mijn wil is sterk.
Ik neem geen woord terug. Ik moet slechts rijpen
en dagelijks bouw ik aan mijn levenswerk.

Er is een macht in mij die elken boei wil breken,
er is een kracht in mij die voortschiet onvervaard.
En van mij vallen zwakheid en gebreken
als van bevrijde ziel de laatste korrel aard!

In Memoriam.

O zuster van mijn ziel, waar ben je dan gebleven?
Mijn hart verlangt naar het verloren land.
Ik droom mij weer terug - zwijg voor een wijl, bont leven -
bij kleine Eva in het tooverland.

Eén zomer straalt daar schoon als geen op aarde:
alles stond stil, een roereloze droom.
Wij wandelden verrukt als in een toovergaarde,
verstonden 't hart van dier en bloem en boom.

Ik zie u weer aan beek vol waterbloemen,
de zwarte vlinders wipten in hun geuren zoet,
uw hoed flap-wuifde en uw vlugge voeten
liepen mij vroolijk tegemoet.

Een watermolen onder 't dichte lover:
het gouden water vonkte om 't enorme rad.
Wij stonden op het brugje, leunde' erover
en handklappend riept gij om dat goudgetoover:
't Is zuiver amber wat daar om de raadren spat!'

Bij 't oud kasteel de acaciastam vol pauwen,
die daar een rustplaats zochten - 't leek een oud tapijt -
Zij schreeuwden in den schemer: 't klonk als kat-miauwen,
kreet van gevangen ziel. die om verlossing schreit.

Langs dennenzandweg gingt ge u niet verstoppen
in diepen greppel aan den wegekant?
Gij juichtet als een kind om 't slimme foppen
en laagte te lachen in het warme zand.

Ik denk aan ander zand - neen God ik wil vergeten:
de dood is niets, het eeuwig leven al.
Het is een zegen dat vooruit niet weten
wij groote droefenis die later komen zal.

Nu is het al volbracht; gij toeft waar alle dingen
versmelten tot één eeuwige glorieschijn,
als in den kinderdroom waar gouden engelen zingen....
Zal eens mijn ziel met u hereenigd zijn?

1908

Liefde

Het laatste woord is Liefde,
in geduld en overgave
aan hooger macht, die onze kracht gebruikt.
Ik kniel in ootmoed alle nieuwe dagen:
tot aan Gods Hart wolken mijn liefdevlagen;
aan Hem behoort wat in mijn gloeiend hart ontluikt.

Mijn liefde is angst en wanhoop
en toch vreemde vrede,
en in Gods wondren ritus speel ik mede
als priesteres, die zich gebonden voelt
aan Zijnen wil, die het Geheel bedoelt,
dat zij niet zien kan. Maar zij voelt Zijn licht
haar lijf doorbranden en ontstralen haar gezicht.

Opstanding

Uit den chaös der hartstochten voel ik mij stijgen
tot de puur-kristallijnen verhelderdheid,
zooals glanzende herfst stijgt uit moe zomer-zwijgen,
stralend en klaar, victorieus en bevrijd.

Zal ik nu plukken, na zooveel zorgens
de geurige vruchten zoo smartlijk verbeid?
Dauwig en rein zijn de zonnige morgens,
van een juweelige heerlijkheid.

Anders is 't najaar dan ik me verbeeld heb,
toen het nog voorjaar was in mijn ziel,
en van de vreugden waarmee ik gespeeld heb,
is er niet één die mijn hart niet ontviel.

Maar in den spiegel der contemplatie,
die de herfst in de opalige luchten houdt,
wenken zij weer met een diepere gratie,
schooner, en even innig-vertrouwd.

Niets is verloren. 't Is anders geworden,
om op te staan tot een nieuw gezicht.
Vruchten zijn bloesems die eenmaal verdorden,
verwoest èn gerijpt door het eeuwige licht.

Nieuwe loten

Lente.

Alles vernieuwt zich, alles herleeft!
Ik wil ook nieuw zijn en mij vervormen.
Al wat ik won in vreugden en stormen
wil het nieuw kleed, dat de lente geeft.
Hooger groeit de boom van mijn leven,
wijder breidt zich zijn innerlijk streven.
Ik blijf dezelfde, maar rijker spreidt
zich mijn ervaring
tot openbaring
van wat tot diepere wijsheid leidt.

De Groet.

Lichtende oogen, die groeten van ver
als een heldere bloem en een vriend'lijke ster,
in u is pijnen noch schrijnen.
Blijdschap is in uw glanzend strelen
als van verre vogel het blinkend kwelen
en vrede blijft na uw verdwijnen.

Het Egeltje.

Achter mijn tuin in het eikenhout
zie ik soms in het avondgoud
een onbewegelijke egel schuiven.
Hij ziet er uit als een despotisch koning,
gehuld in zware pels. Waar is zijn woning?
Ik zie hem na in 't stille takken-wuiven.
Zijn snoetje is spichtig.
Hij doet gewichtig.
Hij heeft iets van een schuwe zonderling,
die zich toch vorstlijk voelt. Hij heeft een eigen
wereld; en hij peinst in ontoegankelijk zwijgen.

Herleving.

Ik dacht dat mijn leven ten einde liep,
totdat een nieuwe stem mij riep
uit de roerlooze droom, waarin ik sliep.
De rozen lachten, de dorens staken:
't was vreugd en pijn, wat mij deed ontwaken.
Toen zag ik een nieuwe horizon,
die ik strevend en strijdend bereiken kon:
en als 't paard dat voelt de sporen
drijft mij liefdes wreede doren.

Wat wil ik zijn?

Wat wil ik zijn? - Niets dan een hart dat luistert
naar iedren harteklop in al wat leeft;
dat niets ontgaat in wat daar zwijgt of fluistert, -
of liegt, wijl het voor eigen waarheid beeft.

Ik luister, luister, stil en zelfverloren,
tot ik een klare spiegel ben voor elk bestaan,
wiens effen oppervlakte niets kan storen,
hoe fel-bewogen ook de levensgolven gaan.

Tot ik den zang geleerd heb van het ééne Leven,
die ééne harteslag van heerlijkheid en pijn,
tot ik dat ééne accoord kan wedergeven,
waar vreugde en smarten één verrukking zijn.

Tot ik zal staan temidden van de wereld,
en toch kan keeren tot haar versten grens,
tot Liefde-in-Alverstaan mijn wezen heeft doorpereld.
Voer mij tot godd'lijkheid, maar laat mij levend mensch!

Het Eeuwige.

Soms zeggen vreemden dingen, die wij denken,
en als een wonder roert het onze ziel,
als spraken engelen in vermomming op Gods wenken,
alsof Zijn eigen Beeld in onzen spiegel viel.

Dan wordt het leven raadselig en heilig,
dan sluiten wij de oogen vreemd-gerust,
dan voelen wij ons onuitspreek'lijk veilig
en zijn te stil en schoon voor smart of lust.

‘Jullie zijn zeker zusters!’ klonk het niet ontstellend
en toch zoo vredegevend als een oud verbond?
Het temperde bemoedigend, wat bijna kwellend
als een betoovering om onze ziel zich wond.

En wat het lot ons nemen mag of geven,
dit woord, dat wij toch zeker zusters zijn,
vergeet ik nooit. Scheide ons aanstonds het leven,
er blijft iets eeuwigs dat ons bindt in zijn geheim.

Strijd

Ik weet wel: ik moet en ik wil ook mezelf zijn,
maar vergeet niet ons groeiend veranderen.
Strijd is er met alles om ons heen
en niet altijd is het ja of neen
te warren uit elkanderen.

Alleen als het volle leven mij stuwt
en onweerstaanbaar mijn krachten duwt,
ben ik vrij van gedachte en twijfel.
Dan heeft het Leven zelf me bevrijd
en ik voel absolute zekerheid
zonder één weifel.

Samenleving

Ruk niet te zeer...
De draad is teer,
die eenzaamheid verbindt aan samenleving.
Vrijheid wil zacht zijn gebonden,
waar de band te veel knelt, komen wonden.
Subtiel is de samenweving.

Onrust.

In mij groeit het onbekende Leven
tot de nieuwe Droom die ik verwacht.
Onrust is in mij en vrees en beven:
vage vormen dolen door mijn nacht.
Wat het Leven in mij heeft begraven,
wil zijn bloesem beuren tot het licht.
Mocht ik stil en vol geduld verdragen
't warre duister tot voor glans het zwicht.

O, mijn God, ik wankel als een blinde,
tot ik Uw Gezicht zal wedervinden.

Vergankelijkheid.

Ik ben zoo moe, zoo moe.
Het leven is een moord.
En wat eens schoon was,
sleept een volgend oogenblik weer voort
in zijn meedogenlooze schrijden.
Het leven laat ontbloeien wat het wreed vernielt,
omdat verandering zijn Zijn bezielt.
Alleen mijn droomen redden mij ten allen tijde.

Het Leven.

Moet ik zegenen of haten
't leven, dat mij slaat en drijft,
dat als sommige gelaten
mij een boeiend raadsel blijft?

dat de eene dag mij gaven
schenkt, die 't morgen weer me ontnemt,
onbetrouwbaar in zijn daden,
onberekenbaar en vreemd!

en dat toch naar vaste maten
handlen moet, die ik niet ken.
Moet ik niet het leven haten,
waarvan ik de speelbal ben?

Ach! ik kan niet. Ik verwacht
altijd nieuwe vreugde en pracht!

De Lijster.

De lijster kweelt
als een heldere beek,
die langs kiezels speelt
in een welige streek.

Geloof.

Denk niet dat ik mezelf verlies
al schijn ik telkens bedolven
door levensstromen die ik niet kies,
maar die mij slaan met hun golven.

Ik schijn verbijsterd, maar blij sereen,
want mij draagt een vast gelooven.
Een luchtig hart vecht door alles zich heen
en drijft toch altijd weer boven.

Wat ik niet kan begrijpen, is nog niet voor mij,
en ik schud het af als water.
Maar wat duikend ik vond, dat maakt me blij,
al weet ik zijn waarde pas later.

Vroege Lente.

De zon blinkt hard,
de wind is guur.
Het gist en woelt in de natuur:
zoo moet de lente komen.
De schelheid doet mijn oogen pijn,
en doet mij nuchter-wakker zijn.
Ik zou veel liever droomen.

Witte Rozen.

Uw witte rozen glanzen zacht als fijn ivoor,
terwijl de kaarsen naast hen roerloos branden.
Het is mijn ziel als schreed een kathedraal ik door,
waarin gebeden ruischen als een offerande.

Zoo is de heilige dood als alles zwijgt
in glimlach vol geheim en huivervolle vrede.
Wees stil! Bedenk niet, dat het duister zijgt,
wanneer de kaarsen uitgebrand zijn.....
Stil! zij branden heden.....

Glorie.

Nu vlamt mijn ziel! De tegenstrijdigheden
zijn opgebrand tot een wit-hellen gloed.
Verlangen, angst en vreugd, zoo smartelijk geleden,
zijn in een onbegrensd, vol-levend zijn vergleden,
waarin het Leven-zelf zijn onrust spieg'len doet
in lichtelaaie rust die 't al omvat
wat ik doorleefde en heb liefgehad.

Onzekerheid.

Onzekerheid is als een wervelwind,
die immer rondzwerft en het zand doet warrelen.
Hij legt zich even tot de onrust herbegint
en alle dingen door elkaar doet dwarrelen.

Hoe zal ik stillen in mijn bange ziel
de grijze twijfel die mij houdt gevangen?
En of ik op-sta of deemoedig kniel,
ik kan niet onderdrukken 't rusteloos verlangen
naar helderheid. Nóg liever is mij leed
dan mijn vergeefsche raden naar wat ik niet weet.

Troost.

Troost is het te denken dat alles zijn tijd heeft
en dat de bange dagen vergaan,
dat altijd weer mij het leven bevrijd heeft
als ik vertwijfeld ben blijven staan,
dat alles stroomt, en dat wie gewillig
buigt onder 't juk van 't meedogenloos lot,
schijne het nog zoo verbijstrend of grillig,
eensklaps kan staan in het zonlicht van God.

Pijnboomen.

I

Op den zandgrond zijn stugge boomen,
die uitdagend en eenzaam staan;
als slangen, den grond uitgekomen,
doen hun grillige vormen aan.
Zij strijden voor eigen leven,
hun groen is niet vriendlijk en zacht,
de dennen met draken-poten
en kronkelige loten
in haar paarsige schubbenvacht.
Maar er is iets trouws en eerlijks
in hun geplaagde pracht:
voor mij zijn zij iets heerlijk
van stoere kracht.

II

Leven dat wreed is,
dat ijskoud en heet is,
woelt in de kronklende fonklende dennen,
worstelt en windt zich
in duizend wrongen.
In bogen en sprongen
wringt en dwingt 't overend zich,
als verterend vuur dat woedend verslindt
en hatend bemint.

Tijd waarin ik leef.....

Tijd waarin ik leef,
vol van leelijkheid,
zonder piëteit of bescheidenheid,
die niets spaart en niets ontziet,
die maar krijscht en schettert,
schel en valsch trompettert
heelemaal er naast,
wanneer ben je eindelijk moe en uitgeraasd?

Tijd, waarin ik leef,
vol van tragisch schoon
uit verloren tijden,
met in 't hart de droom
van een nieuw verblijden,
ongedeerd door blinde hoon,
kiemen ongezien de zaden.
En het nieuwe leven
in zijn glanzend opwaarts streven
doet zich raden.

Het oude Huis.

De Amerikaansche noteboomen
met hun stammen als pilaren
staan nog voor het huis te droomen
en hun bladeren als varen
ruischen in den koelen wind.
Aan hun voet de rozestruiken,
witte roosjes die bitter ruiken,
als je aan boerderijen vindt.
Ach, ze waren eens voor mij,
en nu ga ik vreemd voorbij!

Wie plukt nu jasmijnen,
witte, zilverreinen?
Als een diamanten pracht
stonden ze in den zomernacht
en hun weelderige geuren
zweefde in open raam en deuren.

Aan het einde van het pad
lag het huis zoo veilig, dat
's avonds lichtschijn straalde.
'Home sweet home' je haalde
dieper adem, 't was zoo trouw,
dat je 't vlug bereiken zou.
Nu gaan andren langs het pad,
dit ik veertien jaar betrad!

Kamertje als een vogelnest
onder 't schuine dak,
met het raam tot op den grond,
waar de oude beuk voor stond,
wie slaapt in je schemerlicht?
Zachte groene droomen
van de stille boomen
deden er mijn oogen dicht.
Wie ziet nu hun twijgen
licht en statig neigen?

De goede Kameraad.

Ver ligt de tijd, kameraad, toen wij samen de velden doorliepen,
onbezorgd-jong en verheugd als de veldbloemen, die hun geluk
niet eens beseffen, maar bloeien en geuren in stilte;
kalm als de mensen, die daaglijks de taak die hen wacht,
ernstig en moedig volbrengen en kracht vinden in de gelijkheid,
waarmee de uren zich vullen iederen dag in geregeld verloop.
Nooit werd te heftig uw opgewekt harte bewogen;
ijv'rig van morgen tot avond deedt gij uw need'rige werk,
en lief was u 't boerenbedrijf in de sobere, vredige dorpen.
In Drenthe waren wij 't laatst en in Exloo was het 't heerlijkst
met de onafzienbare oeroude heide aan de cene
en weide met boschjes en geurige bloemen aan d'anderen kant.
- Niet zoals gij zocht ik afgebakende arbeid,
mij trok het wijde, vage en grootsche
van de onontgonnen natuur aan, die uur kent noch tijd,
en de eenzaamheid was mij een zalige bedwelming,
want ik leefde in de eeuwigheid zonder einde of begin.
- En juist dat wij ieder zoo heel anders waren,
maakte dat frisch bleef en sterk ons gerust kameraadschap.
Ach, ik besepte het toen niet zoals ik het nu doe,
wat ik verliezen zou toen gij zoo spoedig zoudt sterven.
Fieke! nog éénmaal wil ik mij droomen in Exloo,
herhalend de liefelijkheid van je naam die als sprietige
veldbloemen was.

Herinnering.

Het was voorjaar, een grijze, geurige avond,
de lucht koel en fijn.
Je speelde piano zoals jij alleen kunt,
onpersoonlijk, hevig en rein.
De toover nam mij. Ik ging naar buiten.
't was koud, maar ik gloeide in strakke extase,
en op het grijze kiezel in den tuin met eikenhout en larix
zonder bloemen, legde ik me als een dwaze
en voelde me als een beeld. In den schemer
zag 'k lichtende oogen, vast in de mijne:
je witte schimmige kat schreed nader, de fijne
Angora en zette zich langzaam op mijn borst
als een Egyptisch ornament.
Toen kwam de tweede, de witte kater,
de breede goedige Koosje wat later
en zette zich er naast op mijn hart:
een roerlooze groep als in grauwe graniet
van versteende verrukking,
waarin ik gloeiend-koud mijn leven liet.

Liedje.

Roep mij en ik kom!
Heel mijn leven
zou ik geven,
't wilde, schuwe,
voor het uwe.
Roep mij en ik kom!

Zij het dag of nacht,
waar uw ziel mij wacht,
zal ik immer u verschijnen,
Al uw vreugde is de mijne,
al uw leed mijn smart.
Roep mijn levend hart!

Elysium.

Hier is te niet gedaan
de kleine menschenwaan
van hoogmoed en benijden.
Hier is van ieder wat een ander eigen is.
Het is eenvoudig maar het schijnt geheimenis.
Hier is een mateloos verblijden.

Geduld.

Ik ruk niet meer aan de Poort van het Leven
om te zien wat er achter is.
Ik weet dat Inzicht alleen wordt gegeven
aan wie een geduldig wachter is.

Wie luistert zal hooren!
Wie eerlijk durft zijn
en leeft voor het wezen en niet voor den schijn,
die gaat niet verloren!

Slaapliedje.

Slaap kind! Vergetelheid
heeft om de wereld haar mist gespreid.

Slaap kind! het leven is groot.
Door zijn sluier glimlacht en snikt de dood.

Slaap kind! nu de bloesems lichten
met scheem'rige weem'lige droomgezichten.

De Droom kust je oogen. De wind wiegt zacht
boomen en bloemen in geurende nacht.

Mijn Levens.

Mijn leven is een kronkelende stroom,
die stāag de zee zoekt om in te vergaan.
Nu wordt haar vaart versneld, dan vloeit zij loom,
en dan weer is zij troebel. Haar bestaan
is wisselend. Veel spiegelt zich in haar.
Soms is het beeld verwrongen, dan weer klaar.
Haar bron is helder, maar de zilte zee,
waarin zij stort, vol bitter wereldwee.

Liefde.

Liefde is ontzag en deernis,
deernis om den mensch die lijdt,
en die als een donk're treurnis
om den god een sluier breidt.

Want verborgen leeft het wezen,
dat met eerbied hem vervult,
die het pure goud kan lezen
uit de erts die het omhult.

Narcissen.

Voorjaarsbloemen, als vlinders licht,
staan in den schemer. En hun gericht
doet aan als ijle weemoedige luchten,
waarin berustend verlangens zuchten.
Tusschen smart en vreugde glimlacht hun leven
Ze staren zoo bleek en geuren zoo fijn
als maagden die een eenzaam zijn gebleven
en zingen in zichzelf een zonderling refrein.

Crocussen.

Witte crocussen als heiligen
bloeien: lampjes van albast,
waardoor gloeit het hart als veilige
gouden lichtschijn, teer en vast.

Roerend is hun weerloos wezen,
open, kinderlijk en rein.
Sneeuwige eenvoud zonder vreezen
staan ze in eigen glorieschijn.

Gitane.

Duizelend leven,
afgrond van purperrood,
vertwijfeld zweven
mijn afgematte krachten
in uw lachende dood.

Zomer.

De blanke appelbloesems zijn verbloed.
Hun hooge feest verstierf. Ach, hoe vermoeid
de schoone zomer glimlacht in metalen pracht!
In bange zuchten
rijpen haar vruchten.

Vrijheid.

Alles is mijn, wat mijn ziel bemint;
alles is mijn, wat ik kan bevatten
in mijn warm hart. Ik ben als een kind,
dat speelt met de wereldsche schatten.

Ik vond de vrijheid, die anderen laat
hun eigen vrijheid. Ik leef, als 'k bewonder.
Alles is schoon in zijn eigen staat:
de koesterende zon als de toornende donder.

Verlangen.

God, die sneeuwige Eenheid zijt,
laat mij stijgen tot Uw ijlheid!
Laat mij klimmen tot de steilheid
van Uw heerlijkheid!

Drenthe.

Ik droom van bloemen in den wind geboren,
ver van de wereld en haar pijnigend gerucht,
die in den schralen bries de vreemde liederen hooren,
waarin verlangens schoonheid huivrend zucht.

Hun hoofden beven op de groote ademtochten,
die hen beroeren, eeuwig onvoldaan.
Wel staan zij in de aarde, die hun wortels zochten
maar droomen van vergaan.

De bosschen ruischen en de bloemen nijgen.
Een verre vogel schreeuwt over de groote hei.
Een huivering ritselt door bloem' en twijgen:
de rusteloze wind vaart blind aan hen voorbij.

Troost.

De regen ruischt op volle groene blaren
en brengt herinnering uit verre kinderjaren,
weemoedig als een wiegelied.
De regen zingt zijn lied van zacht vergeten,
van mijmeringen, die geen ding meer weten
dan vaag verdriet.

Zoo ruischen tranen die het hart verlichten
onhoorbaar langs de moede aangezichten
van hen, die blind zich staarden in de zon.
Zij buigen 't hoofd berustend in de handen
en lafenis daalt in hun zielelanden
uit zilverklare bron.

Als koele handen die weemoedig strelen,
als moeders die met kindren droomend spelen,
is 't lied dat in de milde regen zingt,
en brengt gelatenheid vol stillen deemoed
en van verteederling de zachte weemoed,
die zeeg'nend in het harte dringt,

Overgang.

Nu moet ik uw beeld voor een wijle verdrijven
en u begraven in mijn stil warm hart,
opdat het voor mijn oogen niet zal blijven
als alles wat te dierbaar is en te vol smart.
Zoo leg ik u dan glimlachend te rusten
en zing het wiegelied van de eeuwigheid.
Ik berg u in mijn ziel aan droomerige kusten....
Mijn oog staart ver en zoekt vergetelheid,
opdat een nieuw beeld in mij kan verrijzen,
nog klaarder, schooner dan wat is geweest.
Ik zoek een verder kim en nog vroomere wijzen
en wacht van uw aanschijn 't herrijzenisfeest.

Gebondenheid.

O, ondankbaarheid van klagen!
Altijd komen nieuwe dagen
met hun luister en hun droom.
En verstilde diepten wenken
en de zilvren nevels schenken
dingen die vergingen weer hun gloren,
want hun schoonheid leeft, en nooit verloren
zij hun welbekend en altijd nieuw aroom.
Waarom haat ik dan het alledaagsche leven?
Neen, ik heb het lief, want droomen beven
schooner tegen achtergrond van stoere werkelijkheid.
En de harde plichten die mij binden,
zijn geen vijanden, maar strenge vrienden,
die mij niet belemmerd hebben, maar gewijd.

Herinnering aan Hildesheim.

De stad heb ik weergezien in zilveren misten.
De tremmen belden hoog en fijn.
Ik liep naar den rand waar de huizenristen
ten einde zijn.

Ik zag naar de velden in den nevel
en naar het raam in de laatste gevel,
waar je zat met het hoofd in de ranke hand
als een prinses in haar droomenland.

De laatste glimpen weemoedig licht
streelden je turend aangezicht,
maar je zag het niet om de vele beelden
die toov'rig langs je zielsoog speelden.

Dit was het huis en dit was de straat,
waar het roode brievenbusje staat.
Ik zag het eens als een frissche vlag.
als een blijde noot in den grijzen dag.

Nu lijkt het een onverschillig ding.
Zijn vorm schijnt grover, zijn rood lijkt vaal.
Ik vlucht met mijn schoone herinnering
vóórdat de stadsgoorheid mij achterhaal.

Eenzaam.

Immer zal ik eenzaam zijn
als een top in 't blauw verloren.
Immer zal ik eenzaam hooren
naar mijn eigen zielsrefrein.

Met zijn wortel vast in de aarde
en zijn kruin in ijle lucht,
staat een berg alleen, geducht,
boven onrust die vervaarde.

En hij deelt het groote leven,
woelend, strijdend aan zijn voet,
dat hem met zijn krachten voedt,
maar zijn top is koel gebleven.

Want mijn geest wil eenzaam schouwen
in zijn eigen zaligheid,
boven menschenmart en strijd
eeuwige vreugden bouwen.

De eenige Band.

Vrij zijt gij: ik wil u niet binden
met een anderen dan geestlijken band.
Waar geesten elkander vinden,
is hun eenheid hun eenige pand.

Ga van mij, die u niet kan verliezen:
ik ben met u en in u en waar
de waarachtige levensdeviezen
weerklinken, gij vindt mij daar.

Waar uw mensch lijdt, ben ik de uwe,
waar de god in u lacht, ben ik blij.
Waar zielen aan zielen zich huwen,
zijn zij eeuwig gebonden, toch vrij.

Onrust.

Ik ken den diepen deemoed, maar toch ook de steigerende trots.
En heb ik lang vertoefd in de valleien,
dan maakt iets ongetemds zich in mij los,
een wilde kreet, die moet ten hemel schreien.

Dan ben ik als een fladderende meeuw.
die rust noch duur vindt in haar zwervend bangen.
Dan is alleen een opgejaagde schreeuw
de uiting van mijn eindeloos verlangen.

Sneeuwroos.

Een Kerstroos staat te bloeien voor mijn raam
met groene bladeren, zoo streng als zwaarden.
In ernstige eenvoud scholen bloemen saam:
ontelb're knoppen aan het opengaan,
zijn recht en slecht gerezen uit de aarde,
die togedekt is door groen wollig mos.
Achter de ruiten glanst het bruine bosch,
waartegen zilver-goud de zuivere bloemen.
Ik ben gelukkig en ik voel een grooten vrede:
die reine blijdschap deelt zich aan mijn kamer mede
en ik kan niet hervinden wat mij eens vervaarde.

Het Nonnetje.

I

Mij nam de goede Dood,
die eeuwig Leven is.
Nu wordt het leven groot,
dat mij gegeven is.

Ik ben een offervlam,
die voor het Al verkwijnt;
ik ben een offerlam,
dat het heelal verreint.

Ik wil zoo klein zijn, God.
dat niemand op mij let;
ik wil versterven tot
een ongezien gebed.

Ik ben een zachte zegen zonder onderscheid.
En Alles heb ik lief in eeuwigheid.

II

Ik ben gestorven, ik leef verrukt!
ik ben een bloem die God heeft geplukt....

Losse Vonken

Zij alleen kunnen van het leven iets winnen,
die bovenal de Waarheid beminnen,
die zichzelf niet sparen
en hun strijdvaardigheid bewaren.

Daden zeggen niets: zij kunnen falen,
(een ieder moet voor een vergissing tol betalen)
maar 't is de houding van de ziel, die ze bedrijft,
die de engel in het Bock des Levens schrijft.

Liefde vraagt niet naar duur,
maar naar gehalte..
Soms ziet een vluchtig uur
haar eeuwige gestalte.

Hard en koud is 't absolute.
Waarheid, weifelloos en vast,
onomstootlijk (àls de brute
dommekracht, die niets verrast).
't Is geen Liefde, 't is geen Haat.
't Is het Wezen-dat-Bestaat.

Wees een engel vast en klaar;
laat de stormen niet bedriegen
uw stil hart: ze liegen, liegen,
en hun dreigen is niet waar.
Wie niet vreest, verwint gevaar.

In ieder mensch hongert een ziel,
in ieder mensch worstelt een leven....

Alle menschen zijn stralen,
die iets van de zon verhalen,
de groote zon zijn ze niet....

Vertreed niet de kleinen: loop voorzichtig.
Het kleine is even als 't groote gewichtig.
De kleinen verliezen hun schuchtere lach
en de schamele bloem van hun schemerdag
voor de minachting van de grooten,
die ze verstooten.

Soms is het leven een wilde schrik,
soms is het een wijd verwonderen....

(Aan A.V.)

Schatten gaardet gij
voor wie weet te vinden.

'k Ben er langs gegaan
als een blinde.

'k Zocht mijn eigen schat.
dikwijls in het donker,
maar toen ik die had,
zag ik weer 't geflonker
van een schoonheid, die als kind
mij ontroerde en vervoerde
en die ik na eigen strijden,
struikelen en lijden,
duizendvoudig wedervind.

Ik zoek een breede lijn
om mij te uiten,
soepel als rythmen zijn
van heuvels buiten.

Wie waarheid zoekt door argumenteering
is van een andere leering
dan ik.... Ik voel de waarheid
en mijn verstand komt achteraan met licht en klaarheid.

Ach, ieder is eenzaam, alleen met God,
wij worden gedreven door 't wondere lot
en vinden elkander.

Alleen in Hem zijn de zielen één,
maar de wegen tot Hem gaan wij alleen
en met geen ander.

God heeft de roos niet liever dan de doren,
want beiden zijn gelijk uit Hem geboren.

Wij zijn onze eigen straf of belooning.
Alleen in ons hart troont de richtende Koning.

Zelfs leelijke, storende dingen
verand'ren in stemmen die zingen
in het koor van onze herinneringen.

Het Nieuwe vliegt naar onbekende horizon
en weet niet wat het zal bereiken.
Het Oude geeft wat het aan wijsheid won
vóór zijn bezwijken.

Bonte beelden

De Droom.

Ik heb niet één vorm,
ik heb er duizend.
Ik ben de wolk,
ik ben de wind.
Ik ben de trotsche orkaan die duizelt
van eigen wanhoop
en de mist die stille droomen mint.

Ik ben het bloeien
en ik ben het welken,
ik ben het leven
en ik ben de dood.
Ik ben het vallend blad,
de frissche lentekelken,
ik ben in eb en vloed,
in nacht en morgenrood.

Ik zoek den vrede en ik min het rusteloze,
ik ben de hartstocht die zichzelf verteert;
ik voel de doorn aan alle zachte rozen.
- Ik ben de Droom, die immer meer begeert.

De Zaden.

Wij zijn als boomen. Zaden strooien
wij achteloos zooals het oogenblik het eischt.
Waar zal de wind die fijne kiemen gooien?
Zij fladderen en linken waar zijn wil 't hun wijst.

De boom geeft wat hij is - meer kan hij niet;
en argeloos vergaat zijn bloem om vrucht te dragen.
Voor wie? - Waarvoor? - de vogel zingt zijn lied
zonder naar wie zijn zang ontroert te vragen.

Wat wij bestemden voor den een, baat vaak den ander.
Het leven geeft en neemt wat ons niet hoort.
Wij lachen, schreien, spelen met elkander
en strooien zaden - naar 't den wind bekoort.

Lente.

Onrust is in mij. - Ik zoek, kameraden,
uw lach en uw leven: ik kan niet alleen
mij in de zomersche bloemenzee baden
nu de blijde natuur leeft en lieft om mij heen.

Geef mij een weerwoord, 't zij kwetsend of streelend,
te lang waren droomen mijn eenige gezelschap.
Geef mij het leven weer, ernstig of spelend.
't Wordt mij te eng in mijn eenzame cel.

Twijfel.

Ik weet niet waarheen mijn weg voert:
ik ga door woestijnen.
Vreemd staan sylhouetten en lijnen.
Mijn hart is bang en ontroerd.

Welke weg moet ik gaan?
Geen antwoord ruischt door de luchten.
Ik hoor mijn bekleemde zuchten.
- Is alles waan?

Ik kan niet verder: ik wacht. -
ik wacht op het innerlijk teeken,
ik wacht op een stem die zal spreken.
Benauwd is de nacht.

Ik leg mij neer in het zand;
stikkend zwart is het zwijgen.
Ik hoor van mijn hart het hijgen.
De heete bodem brandt....

Het is of een hand mij wil worgen -
.... - Een koele witte veer
strijkt op mij neer. -
Is dit de morgen?

Het Heden.

Vraag mij niet aan de toekomst te bouwen,
mijn oog ziet alleen het heden.
Iedere dag met zijn vreugde en rouwen
overgroeit het verleden.

Laat mij mijn eigen kleine plicht,
die z'n plaats heeft in de rijen
van hen, die met zekerder gezicht
voor de komende wereld strijen.

Door mij heen gaat de groote stroom,
die vaart door alle leven.
Ik geef mij over. - Kome wat koom!
- En mijn hart zal antwoord geven.

Overgave aan 't oogenblik
is de eenige wijsheid die ik leerde.
't Oneindige Leven is grooter dan ik,
die alleen zijn leven begeerde.

Voorwaarts.

Een roek'loos lied zingt in mijn hart,
dat spot met eigen leven.
De trommels rofflen: vreugde of smart?
Vooruit! is het woord, als staal zoo hard,
streng en verheven.
Niet omzien! Voorwaarts! is het devies;
en of ik win of dat ik verlies,
ik moet van alle dagen
de wonden dragen.

Mijn Waarheid.

Een twistgesprek in het gewoel
van andrer meening is niet mijn.
Ik heb alleen mijn stil gevoel,
dat niet gestoord wil zijn.

Ik luister graag, ik spreek niet veel.
Ik wacht tot ik van binnen hoor
wat zonder omweg antwoord geeft,
vast en recht door.

Nog eens!

De orgels spelen wild! Kom nog éénmaal,
nog éénmaal dwaas en zalig mijn vergane jeugd,
in duiz'lende verwachting, in bacchantische praal,
in tuimelende, dronken levensvreugd.

De orgels spelen wild hun overmoedige dansen.
Nog éénmaal vlamt zijn ziel verwachtingsvol,
alsof zij, jong en fier, zag flikkeren haar kansen,
alsof haar levensstroom tot buiten de oevers zwol.

Nog éénmaal wil ik niets zijn dan een dronken dwaze,
een blinde, die niets weet dan dat het leven schoon
en vol verrassing is - in vlammende extase
nog éénmaal juichen op mijn hoge illusie-troon!

Purperen Tulpen.

O, laat mij die doode bloemen niet zien.
Begraaf ze met zachte handen.
Hun hart is blauwig gebroken,
hun oog is rouwig geloken.
Ze zijn verwrongen in stervensnood,
verwoest en geschonden in heftige dood. -
- Bedek, o bedek hun schande!

De Schemer.

Mijn droomen zoeken u. wanneer de schemeringen
hun wade weven over weide en gaard.
wanneer de laatste kleine vogels zingen
en 't dralend licht zijn schijnen nog bewaart:
wanneer acacia's na den regen geuren.
wanneer de dennen in den avondwind
hun hoofden in de zilv'ren luchten beuren
zooals gij 't zwarte hoofd heft, mijn Zigeunerkind.
Zij kennen u, de stille groene boomen,
zij zien u zwerven met uw eenzaam hart.
De wind zingt hun den zang van gaan en komen
en zucht om u zijn ruischend lied van smart.

Liedje.

Niets is lang te dragen.
Geef mij niet te lang geluk,
dat ik niet in angst moet vragen:
breek het stuk!

Geef mij niet te lange strijd,
geef vergeten en verpoozen:
alles heeft zijn tijd,
winterkou en rozen.

Laat mij de herinnering
aan mijn vreugden, aan mijn rouwen.
Laat van ieder ding
mij het lieve glänzen houwen!

‘St. Julien l’Hospitalier.’

Vergeef mij dat ik niet zoo schoon ben als mijn zieleddroom het wenscht te zijn,
vergeef mij dat ik aardsch ben, zwak en vol gebreken.

Gij hebt mij liefgehad - uw hart was mijn, -
- als gij terug ziet, laat mijn onvolkomenheden zich niet wreken.

Gij hebt mij liefgehad boven de twijfelingen
van 't kil verstand en trots mijn andere natuur.
De gloed van de eeuwigheid verbrandt van stervelingen
de zonden en de smetten in zijn louterende vuur.

Ik, arme, eenzaam-krankte ben door u bemind.
uw ziel is met mijn ziel tot God gerezen,
voor alles wat ons scheidde, doof en blind.
Gij hebt mij liefgehad met heel uw wezen.

O, twijfel niet als gij mij aardsch en klein
en vol gebreken weervindt, nu Gods glorie niet meer zont.
Laat mij in uw herinn'ring de melaatsche zijn
uit de legende, - gij de zwerver die hem niet schuwde
en in zijn plaats den Christus vond.

Ontoegankelijkheden.

Wij dralen aan de poorten van elkanders zielspaleizen
 en wachten tot de deuren eindelijk opengaan,
 als Oosterlingen, in berustend peinzen -
 of met de drift, die vensters in wôu slaan.

Daarbinnen troont gebeïmnisvolle koning,
 die ongenaakbaar 't eigen leven voert
 en slechts verschijnt ten drempel zijner woning,
 wanneer verlangen naar een gast zijn ziel ontroert.

Zoo zijn wij beurt om beurt de onverbiddelijke vorsten,
 die schuil zich houden, waar geen menschenoog ons doen bespiedt.
 - Wij vragen niet, wie buiten hong'ren, dorsten -
 de klacht van andren roert ons wreed hart niet.

Verstand en Hart.

De weg van het verstand is hard en steenig
 en wordt gebaad door moeïtevolle strijd.
 De weg van 't hart als een rivier zoo lenig,
 die buigend om de steilste klippen glijdt.

O, vergelijk ze niet de beide wegen.
 - Wie een rivier bevaart, ziet ander schoon,
 dan wie, al klauterend, de bergen is bestegen -
 en iedre weg bevat zijn eigen loon.

De Dans.

Benijd geen ander!
 Wij leven in elkander,
 waar wij eenvoudig zijn.
 Blijvend bezit is schijn.
 Wij dansen heilige dansen:
 de wisselende glansen
 vallen nu hier, dan daar.
 Allen steunen w elkaar.
 Wie leeft in zich overgeven,
 is opgelost in het Leven,
 dat alle zielen doorstroomt
 en alle harten doordroomt.
 - Wie spijtig zich af wil sluiten,
 dien sluit de ritus buiten,
 maar wie zichzelf verloren,
 zijn tot den dans verkoren.

De Elf.

Ik vond een Elf.
 Groot was zijn pracht,
 wreed was zijn hart,
 al wist hij niet zelf
 van de bijtende smart,
 die heet mijn hart heeft verbrand.

Hij was onbezonnen en wild
 als in stroomen een waterval.
 Hij heeft mij juichend omhoog getild
 maar groot was mijn val.
 - En geen god die mij stilt.

Aan de Dweepers.

Ook ik geloof in Liefdes overwinning
 omdat zij sterker is dan nijd en haat.
 Ook ik werk mee aan menschheids groote ontginning
 en aan het gronden van een beet're toekomststaat.
 Maar immer boeien zal mij 't leven om het leven;
 de werk'lijkheid is vol van wissdend gespeel.
 Ik kan mijn droomen niet fanatisch geven
 aan ééne leuze, 'k zie van ieder deel
 het eigen worst'len. Ik min de contrasten
 van licht en donker en van groot en klein:
 het leven herbergt ongedroomde gasten,
 die wonderlijker dan onze idealen zijn.
 - O, waarom ben ik zwak? - de wereld met haar steilten en gevaren,
 met haar bont leven en haar wisselende schijn,
 zal voor mij immer 't zoet van de verboden vrucht bewaren.
 - Ik moet met mijn bescheiden deel tevreden zijn.

Geloof.

Er is een macht in ons die wil gelooven,
 die wil verzoenen wat vijandig schijnt,
 die de vernederingen komt te boven,
 die wat besmet werd, immer weer verreint,
 die alles nieuw maakt in ontembaar hopen.
 die, hoe ook twijfeling haar verontrust,
 gestadig naar 't onzichtbaar doel blijft loopen
 en die geen dofheid in haar sluimer sust.

Morgenliedje.

Eindelijk weer ontwaak ik blijde
in de lichte morgenzon,
nu de zomer mij bevrijdde
en de hoop mijn hart herwon.

Hoor, de kleine vogels fluiten
in de stralende natuur,
zie, de boomen wenken buiten
mij in 't vroege morgenuur.

Zie de frissche bloemen pralen,
waarmee ik mijn kamer sier,
zie die fijne grasjes stralen
als fonteintjes sprank'lend vier!

- Zal de wereld ééns ontgroeien
aan haar waan van haat en nijd,
en als blanke bloemen bloeien,
die de zomerzon bevrijdt?

Avondrust.

Ik wil vergeten dat die kleine ster een wereld is:
ik wil een lichtje zien dat door de boomen vonkt,
een veilig lichtje in de schemering,
terwijl de wind zijn zuchten door de takken ronkt.

Ik wil niet denken aan een duiz'lende oneindigheid
maar aan een vriend'lijk sterretje als wenkt een kind -
iets warmes en stils vol geheimzinnighid;
en slapen in het ruischen van den wind!

Mijn Wil.

Ik zoek den vrede boven vreugde en smart,
ik zoek de Liefde boven liefde en haat,
ik draag de zware wereld in mijn hart.

In ied're vezel voel ik 't leven mee,
de hoop, de vrees, het teedere verband
van alle dingen, golvend als de zee.

Ik zoek het evenwicht, de vaste rots,
waarop de golven breken van dien oceaen,
Ik wil den vrede Gods
en roerloos staan.

Aan mijn Vader.

Wat te lang duurt mòet zich wenden
en de droefheid moet vergaan:
en wie stikte in ellenden,
ziet zich morgen opgestaan
als een boom, opnieuw geboren,
vol van blaadjes groen en frisch.
- Weet dat wie zich waant verloren,
op den rand van redding is.

De Maat.

Geen ding mag te veel aandacht vragen:
één licht doorglanst het groot geheel.
Door één groot rythme wordt gedragen
de breede ernst, het klein gespeel.

Eén Liefde drijft de dagen, nachten
tot hunnen op- en ondergang
in immer wisselende prachten,
gebaad in zilv'ren sferenzang.

Eén evenwicht herstelt de scheuren
en breuken op den langen duur;
en immer straalt door wolkendeuren
de zon haar louterende vuur.

- Geef mij de maat, die immer klaarder
de dingen meet en mij vertelt,
hoe aan mijn weegschaal geen kant zwaarder
dan de and're naar beneden helt.

Geef mij de lach, die alle weenen
schakeert in haar bewogen schal,
waar ied're wanklank is verdwenen
in symfonie van het heelal.

Droom.

Mijn ziel was met uw ziel in hooge kathedraal.
Wij knielden vóór het altaar, wijl de wierookwalmen stegen
en de gezange', als paarden, kraal na kraal,
gebedensnoeren aan elkander regen.

Toen nam de hoogepriester uwe hand
en lei die stil en plechtig in de mijne;
en elk van ons omsmeedde een mystieke band
één vinger met zijn wondervolle schijnen.

Toen heeft hij onze hoofde' en harten aangeraakt
met heilig water en voor ons gebeden:
'Vergeef ons onze schulde' als wij den schuldenaar'
en onze lippen hebben 't mee beleden.

Hij deed ons opstaan en hij maakte uw hand
los van de mijne, maar de ring zal branden
zoolang ik leef, ten teeken van de band,
die ons verbindt in duist're aardelanden.

- Toen werd ik wakker en ik was alleen,
maar voelde een wolk van wijding om mij heen.

Eva.

Mijn zuster lag onder bloemen,
witte bloemen als voor een bruid.
Zij zou hun naam nooit meer noemen;
haar korte leven was uit.

Zij lag als een steenen beeldje,
een koorknaap met 't korte haar,
op haar laatst gespreide peeltje,
pas zevenentwintig jaar.

Zoo ver en zoo ongenaakbaar
was haar wezen, zoo koel en stil,
verheven en onaanraakbaar,
- zoo vreemd en huiverig kil.

- Uit het huts is ze weggedragen
waar de verloren tijd
van onze meisjesjaren
voor goed begraven leit.

Voor Agnes.

Teeder-blanke rozen
met oranje schijn
staan te bloeie' en blozen
in mijn raamkozijn.

Als van goudvisch 't pantser
schittert ieder blad,
of die kleine danser
daar zijn oorsprong had.

En van hooge feesten
rijzen als met toverstaf
de verzonken geesten,
die het leven luister gaf.

'k Zie de blanke bruid weer,
die mijn kleine zuster was
en hoor het geluid weer
van der gasten vrool'ke pas.

'k Zie het oude huis weer,
blij versierd voor het festijn
en hoor 't windgesuis weer
in de spar en de jasmijn.

Heel mijn jeugd gaat stralen
als een volle vreugdedag,
nu de rozen weer verhalen,
wat mijn ziel genoot en zag.

Mijn Ezeltje.

‘Het lichaam is uw dier waarop gij rijdt’.

Ik heb het arme dier te veel geslagen
en voortgedreven als 't niet loopen wou.
Ik heb het zware lasten laten dragen,
al hopend dat het eind'lijk wennen zou.

Ik zag dat andre paardjes vlugger renden
en mij voorbij - dat was een hard gelag -
totdat ik eindelijk mij wel bekende.
dat ik mijn grauwtje daag'lijks mind'ren zag.

Het kon niet verder en was telkens kreupel,
maar zoo gewillig en zoo vol geduld.
Ik stond beschaamd in 't spottende gepeupel,
en ieder heeft met raad mijn ooren vol gevuld.

- Ik laat mijn beestje nu niet verder loopen
dan het verdraagt en waag geen verre reis.
Ik moet het houden - mag het niet verkoopen -
en wel berusten in zijn trage levenswijs.

Mijn Spel.

't Leven is ernst, maar ik zal altijd moeten spelen:
te lange stilte maakt mijn hart bezwaard.
In mijn verhevenheid moet nog een vogel kweelen
wiens blijdschap als een pijl door alle zwaarte vaart.

Laat mij den scherts behouden in mijn vreugde en nooden.
Er is iets in mij, dat niet treuren kàn.
'k Geloof in 't Leve' al sterf ik duizend dooden
en draag in mij de lichte lach daarvan.

Flitsen.

Ik ken niet anders dan mijn aardsche land,
Waardoor van tijd tot tijd de bliksemschichten
van and're sferen aan den overkant
mij verontrusten met hun felle lichten.

Dan wijkt de sluier voor een korte wijl,
dan wordt één oogeblik mijn horizon doorspleten,
dan lichten alle dingen hel en ijl -
maar weldra lacht weer de aarde, en 'k ben den glans vergeten.

Het Paradijs.

Zooveel schoons heb ik genoten
zooveel liefs heb ik bemind.
Stilte heeft mij overgoten,
als een niets begeerend kind.

Ik leef in herinneringen:
Geurige lente, balsemzacht,
waarin trage wijzen zingen,
oud-bekend en lang-verwacht,

leidt mij langs de groene paden
schemerteer en glanzend vroom,
die mijn voeten eens betraden
in een zilverstille droom.

En de oude boomen streelen
met hun wuivend handgebaar
en de eerste vogels kwelen
stil en innig, zacht en klaar.

....'Maar opeens ach! word ik wakker
en het paradijs vervaagt.
Ik moet werken op den akker
als het drukke leven vraagt;

ik ben in het licht getreden
uit de zoete schemerschijn
in het volle menschenleven,
waar de strijd en moeiten zijn.

Toch leeft op de stille gronden
van mijn ziel, gerust en vroom,
ongerept en ongeschonden,
van mijn jeugd de lentedroom.

Oogst.

De jaren namen wat zij mij brachten. -
Wat aanving in vreugde, verging in smart.
Schitt'rende dagen - toen stikdonkre nachten
braken mijn overmoedig hart.

Nu kan ik nimmer het hoofd meer dragen
als de onrijpe korenaar,
nieuwsgierig en leeg in zijn reikhalzend wagen
- de halm boog neder, deemoedig en zwaar. -

Laat mij nu gëoogst zijn, gedorscht en vermalen
en, nietige halm in het gouden graan,
mijn schuld aan het wreede leven betalen,
dat zegenend door mij is heengegaan.

Geduld.

De Tijd
bevrijdt
wat lijdt
en strijdt
tot zaligheid.

Vervult
geduld
uw hart,
dan zal God wenden
en enden
uw smart.

Geef uw verstand
in Zijne hand
en kniel
met stille ziel.
Hij weet
uw leed.

Het Verlangen.

Verlangen is Gods Stem, die smeekt en dreigt
in 't ruischen van den wind, in 't dond'ren van de wateren.
De pols die klopt, het bevend hart dat hijgt,
de hoon in monden die van wanhoop schateren.

't is alles de ééne drang die zoekt te winnen
wat schijnbaar immer vliedt en onverzoenlijk lijkt.
Het is het lied van 't Eind dat snakt naar zijn Beginnen,
- het hemel-visioen waarvoor de aarde wijkt.

Passiebloem.

Wie te veel leden en toch zijn leven gebleven,
zijn verrukkende droomen gegeven.
Hun hart is gestorven, leeft in andere sfeer;
zij raken nauwelijks de aarde meer,
maar de wereld met haar vreugde en smart
leeft als een passiebloem in hun hart.

Weemoed.

Wat zonder moeite wordt verkregen,
al is het de allergrootste schat,
wordt niet geteld als kostb're zegen.
- Wie kent de lafenis van regen
vóór hij verschroeid van droogte, bad
om vrij te komen van het smachten
in starre dagen, heete nachten?

Wat is verloren, glanst zoo diep,
zoo weemoedsschoon en vol van toover
Zoo scheem'ren bloemen in het lover,
die, onbereikbaar voor de hand,
wonen in een onvindbaar land,
alsof in hen een wonder sliep,

dat vol beloften - maar wanneer?
hem toewenkt met een raads'lig staren.
- Wie zal hem hun geheim verklaren
- De onverbiddelijke jaren?
Nijgen zich ooit de bloemen tot hem neer?

Ebben en vlooden

Niet Ik

‘Ich sprach nicht von ihr (von der Natur) nein, was wahr ist und was falsch ist, alles hat sie gesprochen. Alles ist ihre Schuld, alles ist ihr Verdienst.’

Goethe.

Ik zing niet.
De geest zingt door mij.
De storm gaat door het riet
en vaart voorbij.

Ik dwaal niet.
Het leven dwaalt in mij
en laat mij het heilig verdriet.
Het rijst en daalt in mij.

Ik werk niet.
God werkt in mij.
Ik wacht tot Hij gebiedt:
er is niets dan Hij.

De Gesluierde.

Aan wijden weg in open land,
 waar veel wegen samen komen,
 zit een gesluierde vrouw aan de kant,
 - 't hoofd op de knieën - onder wat boomen.
 Voorbijgangers schromen.....

Ieder die langs haar ging
 sprak slechts in fluistering.
 ... Jaargetijden
 komen... vergaan... verglijden...

Zij is het Leed,
 dat tijd vergeet.
 Geen kent haar aangezicht
 tot één haar sluier licht...
 Zoolang zal zij wachten en droomen
 in den mist onder zwaat'lende boomen.

Een oude Prent.

Schape- en lindegeur,
 stille hoeven met groote boomen
 en roosjes van paarsroode kleur
 hebben mijn droefenis van mij genomen.

Zacht is de avond gedaald
 als een beschermende vrede;
 - als een schaap dat zich moe heeft gedwaald
 nam de goede herder mij mede.

'Der Strauss'

Grassprietten,
vergeet-mij-nieten,
paarse klokjes en gentiaan
met witte spirea
kreeg ik van Thea
en rose dophei
met gele saffraan,
- alles zoo zonnig en diep,
alsof de hemel mij riep.

Portret.

Ik ken u in alle fazen:
in woeden en extasen,
in ernst en geestig spel,
in boosheid en in goedheid,
in bitterheid en zoetheid.
- ik ken u wèl.

Gij lééft van hoofd tot voeten
en wilt het leven groeten
in al wat fier en groot,
in al wat zonder vreezen
zichzelf begeert te wezen:
- niet meer zichzelf - dan dood.

De Treinen.

Onze levens zijn snellende treinen:
zij gaan langs verscheiden lijnen;
al troffen zij samen aan één station,
geen die er blijven kon.

Voort! Voort! Voort!
is hun woord,
wijl de hemel hun kreten hoort.

De Planeten.

Onze zielen zijn reizende sterren:
wij zien elkaar 't schoonst van verre;
oneffenheden vergaan
in de schitt'rende boog van hun baan.

Muziek is hun vaart door de sferen.
Zij rijzen en dalen en weren
wat hun eeuwige went'ling weerstaat.
Vrij is hun fier gelaat.

Pierrot.

Ik duikel door 't leven:
 nu lach ik, dan huil ik,
 nu scheld ik, dan pruil ik,
 nu ben ik vroom en dan profaan.
 - Waar ga ik naar toe en waar kom ik vanadaan?
 Ik duikel en struikel door 't leven.

Ik ben geniaal waar ik 't zelf niet verwacht,
 ik zeg zotte dingen waar ieder om lacht;
 ik leef op de gis:
 gaat het raak, gaat het mis? -
 Ik duikel door 't duizelend leven.

Herfst.**Zigeunerliedje.**

De zangen zijn verruischt,
 de storm is langs gevaren
 de dennen zwijgen in verstild bedaren.

De gasten zijn gegaan,
 de stemmen zijn verklonken,
 de laatste druppel uit den beker is gedronken.

Als lijkwaden hangen de misten
 om boomen in treurende risten;
 de mossen dampen, de zwammen gisten.

Voorbij, voorbij
 is de zomer voor mij!

Opstand.

Mijn verlangen rust
dag noch nacht
en geen die 't sust.

Is er geen die hoort,
hoe mijn bange kreet
in den hemel boort?

Mijn verlangen groeit
tot een sterke boom,
waar de orkaan door loeit.

- Mijn verlangen stort
als een wilde zwaan,
die getroffen wordt.

Als een stervend dier
strekt mijn leven zich.
God, ik wil van hier!

Geloof.

'k Weet dat de boom zijn vrucht bereidt,
al is de bloem verloren.
Ik weet Wie alle harten leidt,
die in Hem zijn geboren.

Ik weet dat Hij maar tijd'lijk scheidt.
Zijn Wezen is vereenen.
Zijn hart is veilige eeuwigheid
en alles stroomt daarhenen.

Heimwee.

Zing mij het Lied van 't Begin en het Einde,
geef mij de tijloos die eeuwig bloeit.
Had ik de Droom die alles verreinde!
de zon die in zilv'rige misten gloeit.

Laat mij weer kind zijn, dat alle dagen
glimlachend speelt in zijn eigen thuis,
dat alles bemint zonder twijfelende vragen.
- Leid mijn gemartelde ziel naar huis.

Gij en Ik.

Uw taak is wekken wat slaapt:
beproeven, wrijven en slijpen. -
Uw storm doet de vruchten rijpen.
- Gij ziet niet om wie ze raapt.

Mijn taak is sussen wat lijdt;
ik zing het lied van erbarmen.
Voor mij zijn de zwakken en armen,
die wachten op één die bevrijdt.

Gij zingt het heldenlied:
koningen kweekt gij en goden.
Verder dan menschennooden
ligt het land dat Gij ziet.

God hoort.

God hoort niet onze twisten;
zij dringen niet tot Hem door.
Zij zijn Hem als ijle misten
en gaan als mist teloor.

God hoort alleen onze harten,
die elkander willen verstaan.
Hij heiligt de wilde smarten
en geeft ons wezen voor waan.

Het Heilige Hart.

't Leven is ruw en profaan,
maar zijn hart een heilige tempel.
Geen overschrijdt den drempel,
die niet door distel en doorn dorst gaan.

Alles is goed waar het hoort:
het hooge, het lage,
het scherpe, het vage,
dat wat beangst, wat bekoort.

Geef mij een helder hoofd,
dat streng weet te onderscheiden
en een hart vol bewond'rend verblijden,
dat in 't hart van het Leven gelooft.

De Engel.

Als een engel die lang stond gebogen
over een steil en diep ravijn,
verheft zich de hoop, met oogen
die nog donker van de afgrond zijn.

Langzaam verrijst hij,
zijn blik wordt licht,
vast en klaar op de zon gericht.
- Zoals een vogel de vleugels gaat spreiden.
stijgt hij in 't wijde.

De Weg.

Ach, nuchter ligt de dennenweg
en ginds de kleine groene wei.
- Het was zoo anders in mijn droom:
hier dweept' en schertsten wij.

Hier ruischte een tred,
hier klonk 't verhaal:
iets geestigs in een zoete taal,
hier zuchtte lachend een gebed.

Tusschen de boomen hangt de Droom,
lichtend en rozig-teer fantoom,
klinkt lang-vervlogen blij gerucht
... een lach, een tred, een zucht.

Lenteavond.

Gauw branden weer kaarsen aan de kastanjes,
 waarvan je zoo houdt;
 de eiken dragen hun trossige franjes
 lichtgroen-oudgoud.

Zacht viel de regen tegen de ruiten.
 Late zon roodt tak en blad.
 Hoog in een top zit een merel te fluiten.
 Alles is geurig en nat.

Het Oogenblik.

Het schoone is een vluchtige geur
 die tusschen menschenharten beeft:
 ... zóó heeft een teere bloem geleefd
 'en hare plaats kent haar niet meer'.

Het schoone is een vluchtige snik,
 die over menschenlippen trilt,
 - een zucht die over 't water rilt,
 - een heilig eeuwig oogenblik.

Het Weerlicht.

Ik heb de dingen lief waarin het weerlicht woont,
de flits van oogen, 't kant'len van het blad,
dat door den wind zijn keerzij toont;
de weerglans in jong koren, paars en groenig-mat.

Ik min de dingen in verrassings schijn,
een onverwacht gebaar, een lichte schrik,
een opengaan van vleugels die van binnen andres zijn,
- de schoon òp-glans van het oogenblik.

Rhapsodie.

Het leven heeft geen tijd tot denken,
het is een vaart, een vlucht, een stroom,
het is een storten, stijgen, zwenken,
het is een duizelige droom.

Het leven heeft geen tijd tot klagen:
't ziet overal zichzelf alleen,
en werpt zijn golven alle dagen
over weer andre golven heen.

Het leven heeft geen tijd tot wachten
op u - en mij - en hem - en haar:
het topvert altijd nieuwe prachten
en werpt de kansen door elkaar.

Maja.

De wereld weeft haar webben
om 't open hart, want hebben
en lokken is haar lust.
Zij straalt en wil verblinden,
verbergen - en toch vinden
doen wat onschendbaar rust.

De wereld danst haar dansen
in myriaden glansen:
een rusteloze fee.
Haar sluiers dekken waarheid;
- zij haat de naakte klaarheid
en speelt er raads'lig mee.

Zij eischt te zijn aanbeden.
Tóch - om haar oogenleden
trilt ironie en spot:
'Bij mij, o lieve vrinden,
is rust noch heil te vinden;
- gaat met uw hart tot God!'

Twee vertalingen.**I****Aan hen die faalden.**

Naar het Engelsch.

Een sterk schip kiest soms de oceaan
 Maar komt niet verder op den vloed. -
 Ofschoon zijn doel het niet bereikt,
 Wie zegt dat het niet deugd'lijk zeilt,
 Wijn het laveeren moet?

Hebt in uw lot gij tegenwind
 En worstelt tegen storm en stroom,
 Bereikt gij nooit 't beloofde land,
 - Het slagen ligt niet in uw hand -
 De poging zij uw loon.

Zoo menig vesting moet bestormd,
 Zoo menig vijand vallen.
 Gewond wordt vaak de sterkste held,
 De allertrouwste neergeveld,
 De edelste van allen.

II**‘Mocht ge aan mij denken.’**

Naar Carpenter's
‘Would you remember me’.

Mocht ge aan mij denken, o neem als een teeken
Een roos uit de gaarde, een bloem van de wei,
En ligt de bloesem vertrapt te verbleeken.
Verflenst en gestorven - denk dan aan mij.

Mocht ge aan mij denken... dwaal langs de stranden
Als de zinkende zon purpert over 't getij.
Het wier aan uw voeten, gezweept door de branding.
Het spel van de golven - herinneren u mij.

Mocht ge aan mij denken... o laat het wezen,
Zooals dien zomer - hoe lang reeds voorbij!
En komt het leed naar uw oogen gerezen
Om wereldsche weedom - denk dan aan mij.

Mocht ge aan mij denken - wreed van u gescheiden,
Zoodat op een weerzien ik hopen niet kan,
O ga nog ééns tot de argeloos-blijden
En in hun vreugde - gedenk mij dan!

Glimwormen en lichtkevers

Overal.

God laat ons vrij,
maar niets kan Hem ontgaan.
In alles licht
Zijn Aangezicht.
- Waar wij ook gaan of staan,
daar is Hij.

Afhankelijkheid.

Ook de grootsten zijn deel van de velen.
Niemand heeft iets voor zich; hij moet het deelen.
Hij moet wachten als anderen spreken,
hij moet maken wat anderen breken;
hij moet stil zijn als niets hem gevraagd wordt
en lachen als hij geplaagd wordt.

Groot en Klein.

Onze grootste teerheid
is voor 't allerkleinste,
onze grootste eerbied
voor het allerfijnste.

Het Onvatbare.

Eén thema speelt door ieders leven,
een visioen, dat lokt en wijkt,
een drang, een onrust en een streven,
een doel, dat nimmer wordt bereikt.

De Werkelijkheid.

Alleen 't Leven zelf geeft mij mijn droomen
uit vreugd, smart en strijd
bloeit de witte bloem van de eeuwigheid.
Geef mij het Leven!
Van aangezicht tot aangezicht
wil ik zien zijn helse-hemelsche licht,
- oog in oog, zonder weiflen of beven.

De Rozen.

De rozen bloeien rood en diep
alsof de eeuwige liefde riep,
de purperen liefde...

Kaf en Koren.

Misverstanden en leugens
verdwijnen uit onze geheugens,
alleen het ware blijft.
De dorscher scheidt kaf van koren:
niets gaat voor eeuwig verloren,
wat echt is, beklijft.

Weemoed.

Ach, waarom zien wij de bloemen verwelken?
de laatste indruk heugt ons het meest.
- Toch doen wij geen afstand van hun lieve kelken.
Waarom scheidden wij niet in de roes van het feest?

Avondvrede.

't Peinzende avondlicht
strijkt over slagen en falen. -
Als de weemoedige nacht komt dalen,
kust zij verzoenend onze oogen dicht.

Berusting.

Wat blijft ons over dan te zwijgen
zooals de zachte avond zwijgt, -
wat blijft ons dan het hoofd te nijgen
zooals de moede vogel 't nijgt?
Zoolang wij leven, wordt gegeven
een nieuwe dag, die stralend stijgt.

Het Onverbiddelijke.

Het leven is niet om te koopen;
het eischt zijn schatting, kalm en vast.
Wij mogen smeken, dromen, hopen....
'Neen' zegt het 'zwijg en draag uw last.'

Het Belangeloze.

Het subjectieve is niet eerlijk;
't verwringt de dingen naar zijn wil.
Het objectieve is niet begeerlijk:
het is zoo kalm, zoo saai, zoo stil.

De scheppende Geest.

De Geest maakt alles rein:
geen scheur, geen breuk,
geen deuk, geen kreuk
kan in volkomen liefde zijn.

Het Offer.

Afstand doen van 't liefste werk,
van het dierbaarste, ons gegeven,
maakt ons nederig en sterk.
Afstand doen is leven.

Ledig zijn van al bezit,
gaan met open, reine handen,
als een levende offerande,
- niets zoo schoon als dit.

Het Eeuwige.

Al wie kloppen aan de Poort der Eeuwigheid
hooren 't zelfde zingende geluid:
witte zeeën bruischen,
diepe wouden ruischen.

En zij worden stil en groot
als in zalige dood.

Bibliographische aanteekening.

Deze bundel 'Weerlichten' bevat de verzamelde gedichten van Marie Cremers, geschreven in de jaren 1908-1924. Hij bestaat uit vijf delen, n.l.: 'Wilde Bloemen', onder den titel 'Verzen', verschenen bij de firma L.J. Veen te Amsterdam (1915); 'Nieuwe Loten', uitgegeven door Trajectum ad Mosam te Maastricht (1923; 200 exemplaren, waarvan 170 in den handel, uitverkocht); 'Bonte Beelden', 'Ebben en Vloeden', en 'Glimwormen en Lichtkevers'. Deze laatste drie delen zijn tevoren nooit in druk verschenen.

DE UITGEVERS.